

FOT-Bladet Nr 21, december 2010

Medlemsorgan för Fotgängarnas förening (FOT)

Innehåll

- FOTs seminarium om gångtrafik den 24 mars 2011
- Den gångvänliga stad 2010
- FOT's hemsida
- Fotgängares fallolyckor
- Medlemsavgift och e-post adress

Inbjudan till Fotgängarnas förenings seminarium om gångtrafik

Tid: Torsdagen den 24 mars 2011, kl 09.30-16.00

Plats: Lagerbladet, Snickaregatan 22, Linköping
5 minuters promenad från Linköpings station

Målgrupp: Kommunernas tjänstemän och politiker, statliga myndigheter, frivilligorganisationer, pensionärsföreningar och forskare

Program

- **Planering och utformning för ett ökat gående**
Charlotta Johansson; avdelningschef Luleås tekniska universitet
- **Gång är ett tidseffektivt transportmedel**
David Lindelöw doktorand Lunds universitet
- **Hur långt är vi beredda att gå för en bra kollektivtrafik?**
Stella Fare: Kollektivtrafikant Stockholm
- **Unga tankar om smarta transporter**
Fariba Daryani; projektledare Trafikmiljö runt skolor Stockholm
- **Trafikverkets arbete med frågor som rör fotgängare**
Föredragshållare från Trafikverket
- **Fotgängares fallolyckor – ett ouppmärksammat problem**
Lennart Adolfsson: Fd Trafikplaneringschef Göteborg
- **Effekten av gult blinkande sken vid oövakade övergångsställen**
Gunnar Carlsson; Sakkunnig trafik på Sveriges Pensionärsförbund (SPF)
- **Vad kan Sverige lära av utvecklingsländer och vad kan de lära av oss?** Christer Hydén; Professor emeritus Lunds tekniska högskola

Seminariet kostar 650 kronor för icke medlemmar. För FOT medlemmar är kostnaden 150 kronor för mat och kaffe. Anmäl dig till ninnie.gustafsson@telia.com senast den 3 mars 2011 och ange om du önskar specialkost. Betalning sker till FOTs plusgiro 8 33 67-3.

Välkommen!

FOT kommer att utse den gångvänliga staden 2010

Fotgängarnas förening (FOT) kommer att utse någon stad/kommun som visat dokumenterade fotgångarfrämjande ambitioner och resultat under 2010.

Kriterier för utmärkelsen:

- Bebyggelse och verksamheter präglas av närhet, mångfald och tillgänglighet för alla
- Fotgängarna rör sig fritt och bekvämt i en trygg, vacker och upplevelserik stad!
- Effektiva och vänliga kollektiva trafikmedel är lätta att nå
- Där fotgängare och bilar möts är bilarnas hastighet låg och fotgängarna lämnas företräde
- Inga fotgängare kommer till skada
- Bekvämlighet och framkomlighet för gående mellan olika målpunkter
- Anpassning av miljön med hänsyn till barn, äldre och funktionshindrade
- Säkerhet och trygghet i olika gångpassager och i konfliktpunkter fotgängare-fordon.
- Upplevelserik och vacker miljö som stimulerar ökat gående, mellan olika stadsrum.
- Närhet till samhällets olika aktiviteter liksom människor emellan

Ansökan ska vara FOT tillhanda senast den 24 februari 2011!

FOTs styrelse utser vinnaren bland inkomna ansökningar från kommuner samt av styrelsen själv framtagna förslag. Utdelningen av priset sker så att publicitet erhålls för både mottagare och FOT.

För mer information se www.fot.se eller kontakta Sonja Forward (sonja.forward@vti.se), ordförande i FOT.

FOTs hemsida

FOTs hemsida www.fot.se har nu fungerat i nästan ett år. Den har till uppgift att beskriva fotgängarnas förening och att ge aktuell forskning om de gåendes problem. Många kanske tror att FOT bara arbetar med trafiksäkerhet, men sedan ca tio år har vi utvidgat arbetet med exempelvis hälsofrågor, trivsel, framkomlighet, gångstråk och stadsplanering. Många föredrag finns att välja mellan. De är mestadels från FOTs egna seminarier. För mer information och/eller frågor om hemsidan, kontakta jan.olof.larsson@ntf.se

---

Fotgängares fallolyckor

Fotgängare som faller och skadar sig är ett problem som bara uppmärksammas vissa ovanligt halkiga vinterdagar och då enbart som ett konstaterade i lokalmedia. Men problemet är mycket stort och värt en större politisk uppmärksamhet.

Enligt Folkhälsoinstitutet är den årliga samhällskostnaden enbart för äldre (65+) ca 14 miljarder kronor. Om man inräknar även yngre personer och tar hänsyn till arbetsbortfall är kostnaden ännu större. Dödsfallen är dubbelt så många som i trafikolyckor. Många fallolyckor inträffar i trafikmiljön.

Trafikkontoret i Göteborg har studerat hur situationen ser ut på offentliga rummet i Göteborg. Studien som omfattar åren mellan år 2000 till 2009 visar att det inte bara är halka som förorsakar fallolyckor bland gångtrafikanterna.

Drygt hälften av alla olyckor som registrerades i STRADA* via sjukhusens akutmottagningar berodde på andra orsaker såsom kanter, ojämnheter, lösa plattor mm. Totalt registrerades 3 369 skadade personer. Av dessa var 1937 allvarligt eller måttligt skadade. Man kan anta att det verkliga antalet är avsevärt fler eftersom alla inte uppsöker akutmottagningarna. Ingen annan olyckstyp i trafiken hade så många allvarligt eller måttligt skadade. Närmast kom cyklister som kör omkull med 1105 allvarligt eller måttligt skadade.

Den allmänna uppfattningen är nog att trafikolyckorna ger svårare skador än fotgängarnas fallolyckor men studien visar en annorlunda bild. Det bör betonas att jämförelsen gäller tätortstrafik men omfattar hela Göteborgs kommuns yta. Av alla som skadats i trafikolyckor och som registrerats i STRADA omkom 1 % medan 7 % fick allvarliga skador och 15 % skadades måttligt. Av de fotgängare som skadas i fallolyckor omkom 1 person men 18 % fick allvarliga skador och 39 % måttliga skador. D.v.s. fler än dubbelt så hög andel svåra och måttliga skador i fotgängarnas fallolyckor som bland dem som skadas vid olika typer av trafikolyckor. Vad gäller dödsolyckor vid fall finns det anledning att misstänka att det finns ett bortfall av fotgängare eftersom polisen aldrig engageras i fallolyckor och att sjukhusrapporterna i hög grad bygger på patienternas egna redovisningar.

Totalt är det ca fem gånger fler som skadas i trafikolyckor än i fallolyckor men eftersom trafikolyckorna består av ett åttiototal olika olyckstyper är det mer relevant att jämföra skadebilden vid fallolyckor med de mest frekventa trafikolyckorna. Som exempel kan vi jämföra fallolyckor med olyckor där fotgängare blir påkörda av personbilar. Totalt var fallolyckorna 3369 medan endast 559 fotgängare blev påkörda och skadade av personbilar. Som framgår av tabellen är både antalet och andelen som är **mer än lätt** skadade avsevärt större för de fotgängare som faller än för de som blir påkörda.

Period 2000-2009 enl. STRADA	Fotgängare /fall Antal och %	Fotgängare /Personbil Antal och %	Totalt antal skadade
Dödade	1 0	16 2,8	17
Allvarligt skadade	623 18,5	104 18,6	727
Måttligt skadade	1314 39,0 _57,5	114 20,4 _39,0	1428
Lätt skadade	1431 42,5	325 58,2	1756
Summa	3369 100	559 100	4333

I Göteborg skadas 6 gånger fler fotgängare i fallolyckor än som blir skadade genom påkörning av personbilar.

Förutom skadorna innebär fallolyckorna ofta lång rehabilitering och i många fall ett förändrat liv för de drabbade. Risken för fallolyckor begränsar många människors rörelsefrihet vilket i sin tur ger minskad träning och ökad risk för fallolyckor. Fallolyckorna drabbar mest äldre personer och i synnerhet kvinnor. Med en allt äldre befolkning kommer problemet att växa. Det är hög tid att uppmärksamma fallolyckorna och att åtgärder vidtas för att minska riskerna. Att kunna gå tryggt och säkert bör vara ett grundläggande krav på trafiksystemet.

För mer information, kontakta Lennart Adolfsson,
lennart.adolfsson@bredband2.com, vice ordförande i FOT.

*Det Svenska nationella trafikolycksregistret

Medlemsavgift och e-post adress

Medlemsavgiften för att vara med i FOT har legat på samma nivå under en lång tid men nu kan vi inte stå emot längre utan är tvungna att höja avgiften. Ett medlemskap i FOT från och med 2011 blir 150 kronor, som betalas in på FOTs plusgiro 8 33 67-3.

En stor kostnad för FOT är utskick av FOT bladet och det skulle därför vara önskvärt om vi kunde skicka ut så många som möjligt via e-post. Till er som skulle vilja ha bladet på detta sätt och som har en e-post adress ber vi kontakta Inger Forsberg (inger.forsberg@vti.se), kassör i FOT.

**FOT ÖNSKAR ALLA EN RIKTIGT GOD JUL
OCH ETT GOTT NYTT FOT ÅR!**

